

Siła wyższa

Zgodnie z art. 4 rozporządzenia (UE) nr 640/2014 w odniesieniu do działania Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, **nie jest wymagany częściowy lub całkowity zwrot wsparcia w przypadku działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności.** W przypadku zobowiązań lub płatności wieloletnich, nie wymaga się zwrotu wsparcia otrzymanego w poprzednich latach, a zobowiązania lub płatności są kontynuowane w kolejnych latach zgodnie z ich pierwotnym okresem trwania.

Jeżeli stwierdzi się niezgodność w ramach zasady wzajemnej zgodności, a przyczyną jej wystąpienia jest działanie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, nie stosuje się kary administracyjnej, o której mowa w art. 91 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, polegającej na zmniejszeniu kwoty płatności.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 „siła wyższa” i „nadzwyczajne okoliczności” mogą zostać uznane w szczególności w następujących przypadkach:

- a) śmierć beneficjenta;
- b) długoterminowa niezdolność beneficjenta do wykonywania zawodu;
- c) poważna klęska żywiołowa powodująca duże szkody w gospodarstwie rolnym;
- d) zniszczenie w wyniku wypadku budynków inwentarskich w gospodarstwie rolnym;
- e) choroba epizootyczna lub choroba roślin dotykająca, odpowiednio, cały inwentarz żywy lub uprawy należące do beneficjenta lub część tego inwentarza lub upraw;
- f) wyłączenie całego lub dużej części gospodarstwa rolnego, jeśli takiego wyłączenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku.

Dowodem potwierdzającym wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, może być na podstawie art. 75 § 1 Kpa wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Dowodem mogą być dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny.

W przypadku wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, które mogą mieć wpływ na powierzchnię kwalifikującą się do pomocy w ramach działania Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów lub na wypełnienie przez rolnika zobowiązań w zakresie przestrzegania norm i wymogów, **rolnik powinien złożyć do biura powiatowego ARiMR pisemne oświadczenie o wystąpieniu siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, opatrzone czytelny podpisem i datą złożenia, w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym rolnik lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać takiej czynności oraz dostarczyć dowód potwierdzający wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.**